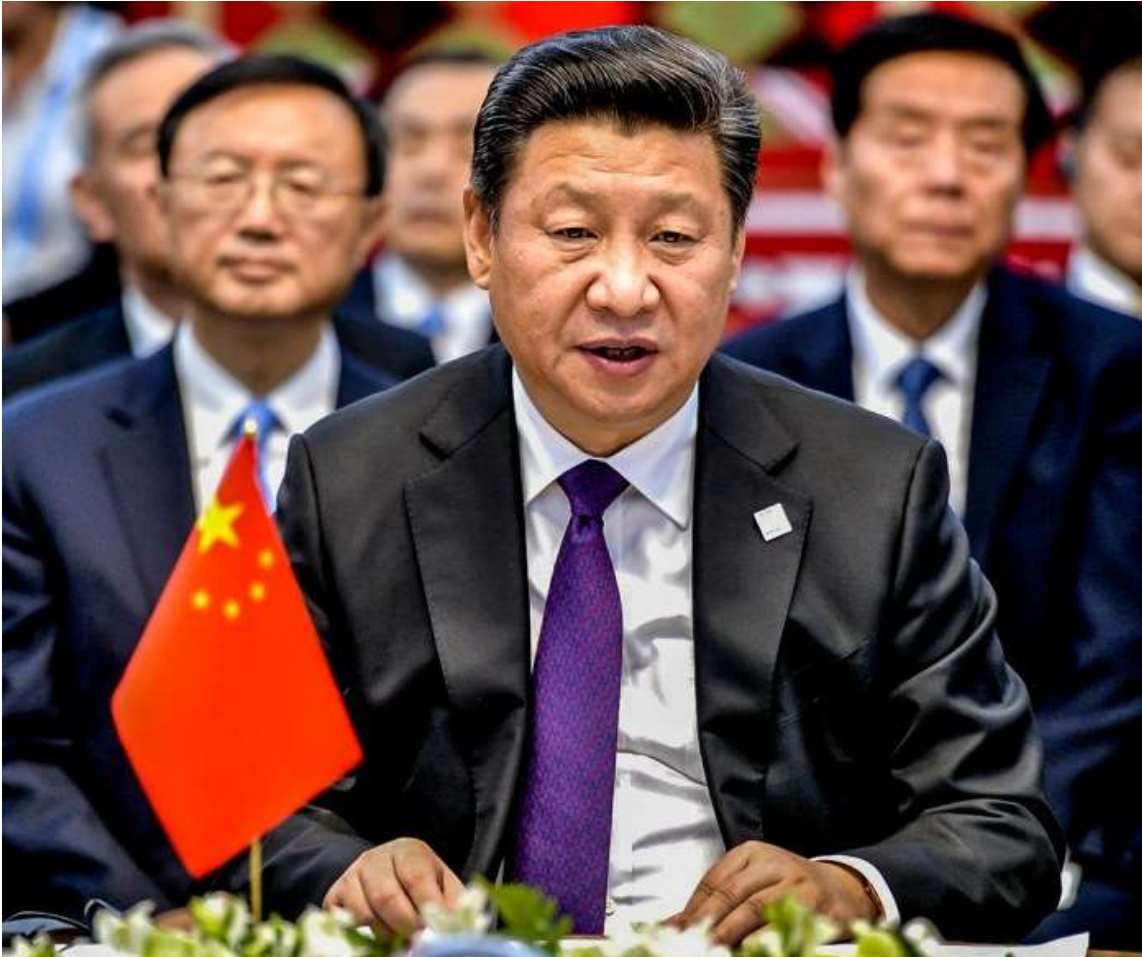

Per-Åke Westerlund

Kinas statskapitalistiska imperialism

Artikel i 2 delar ur *Offensiv* 4/4 och 27/5 2021

Del 1:

Xi Jinping vill bli diktator på livstid. Den kinesiska regimen och dess system är en integrerad del av det globala kapitalistiska systemet (Foto: Wikimedia Commons).

Att Kina blev världens verkstad var den främsta drivkraften i den kapitalistiska globaliseringen under de senaste decennierna. Multinationella företag, särskilt från USA, tjänade supervinster på grund av diktaturen och villkoren för arbetare i Kina. Detta var en vinn-vinn-process för de härskande klasserna i båda staterna – ekonomisk tillväxt och låg inflation hjälpte till att dölja och mildra de växande motsättningarna.

Denna process kunde inte pågå för alltid och började vända. Med likheter med tysk imperialism kontra det brittiska imperiet fram till första världskriget utmanas den amerikanska imperialismen idag av Peking på alla områden – ekonomi, teknik, finans, militärt och internationella relationer.

Imperialismen framkallar ”en mängd synnerligen skarpa och tillspetsade motsättningar, slitningar och konflikter”, förklarade Lenin, och detta ledde till slut till krig. Idag har vi ett kallt krig.

Långsiktig imperialistisk konfrontation

USA-imperialismens meritlista är kristallklar; Washington har aldrig tvekat över att använda krig och våld för att upprätthålla sin makt. Det är den starkaste militära makt som världen någonsin har sett. Utmanaren, kinesisk imperialism, är en brutal diktatur mot det arbetande folket och all opposition.

Dessa två krafter är nu redo för en långvarig global imperialistisk konfrontation. Det kalla kriget kommer att variera i intensitet, innehålla nya vändningar och allianser, men kommer inte att försvinna. Detta händer parallellt med en eskalerande militär upprustning, rekord i militärutgifter och vapenexport.

Socialister och arbetarklassen måste ha en oberoende, revolutionär socialistisk ståndpunkt och organisera kamp mot alla imperialistiska krafter. Ingen imperialistisk makt, än mindre med militära styrkor, kommer någonsin att ”befria” de förtryckta. Amerikanska kapitalistiska politiker som nu plötsligt fördömer diktaturen i Kina har blundat i årtionden – och gör det fortfarande mot diktatoriska regimer som i Saudiarabien.

Inte heller kan kampen mot USA:s imperialism på något sätt motivera stödet till regimen i Peking. Det finns dock vissa ”vänster”-grupper som stödde USA:s bombningar i Libyen 2011 och andra som betecknar kritik mot den kinesiska diktaturen som stöd till USA.

Det råder ingen tvekan om vilka som drar nytta av regimen i Kina idag. Det är ett extremt ojämnt samhälle med 878 dollarmiljardärer, med en ökning på 257 år 2020 och mycket mer än de 649 miljardärer i USA. I samma process privatiseras utbildning, hälso- och sjukvård och bostäder, och arbetare har inga rättigheter på arbetsplatserna. Konfiskering av mark och miljöskandaler sker hela tiden.

Verkliga socialister definieras av att stödja arbetarkamp överallt. Arbetare i Kina som kämpar för sina rättigheter möts av hårt förtryck från regimen, inklusive försvinnanden, tortyr och fängelse. Den statliga förtryckarmaskinen är enorm – miljoner är anställda i polis, militär, underrättelsetjänster och den enorma övervakningsapparaten.

Detta system fungerar i samarbete med privata och statliga kinesiska företag – men även amerikanska och västerländska företag i landet. Kapitalister och regeringar fruktar revolutionära rörelser i vilket land som helst – de ger ibland hycklande stöd för att bromsa dem och krama ihjäl dem.

Rättvisepartiet Socialisterna och International Socialist Alternative står för solidaritet och stöd till arbetarkamp i Kina, Hongkong och internationellt. Varje kamp för arbetsförhållanden, jobb, löner, miljö, utbildning och andra viktiga områden blir omedelbart en kamp mot KKP-diktaturen i Peking (”Kinas Kommunistiska Parti”). Förr eller senare kommer brutalt statligt förtryck att användas även mot lokala klagomål eller protester.

Därför är demokratiska krav – rätten att protestera, att organisera fackföreningar, frihet på internet och media – centrala i varje kamp i Kina och Hongkong, och nära kopplade till kampen för förbättrade levnadsvillkor och miljö. Demokratiska krav blir revolutionära eftersom de utgör ett hot mot regimen och de kan endast uppnås genom arbetarklassens revolutionära masskamp.

Socialister måste vara beredda på konfrontationen mellan USA-imperialismen och kinesisk imperialism. Verklig arbetarinternationalism betyder solidaritet och kamp mot det globala kapitalistiska och imperialistiska systemet för att arbetare och förtryckta ska ta makten.

Vad är imperialism?

Den klassiska marxistiska analysen är Lenins *Imperialismen som kapitalismens högsta stadium*, skriven 1916. För att förstå och förklara den nya fasen analyserar han global kapitalism, inte bara ett eller två länder, samt processerna under en längre period – vad marxister idag kallar perspektiv.

Imperialismen utvecklas med koncentration av kapital. Växande jätteföretag blir monopol, ”en allmän och grundläggande lag för kapitalismen på dess nuvarande utvecklingsstadium”. Att kopplas samman med och kontrolleras av banker betyder att finanskapitalet kommer till makten. Det är parasitär kapitalism i förfall, ”huvudparten av profiterna inhöstas av finansmanipulationernas ’genier’”. Det finns inte längre någon gräns mellan spekulativt och produktivt kapital.

Alla imperialismens särdrag som beskrivs av Lenin finns sedan årtionden i Kina. Ekonomin producerar för en massmarknad, i Kina och globalt, men vinsterna är privata, både för utländska och kinesiska kapitalister.

Några monopol dominerar inom alla områden av ekonomin – energi, internet etc, och i Kina med statskapitalistiska särdrag. I *Imperialismen* betonade Lenin hur de stora företagen i Tyskland och på andra håll hade en ”personlig koppling” till banker och till regeringen. Detta var också fallet med konfiskering och spekulation i mark, en fråga som har lett till många protester i Kina.

Privata företag och mäktiga kapitalister i Kina arbetar hand i hand med KKP-statens diktatur. Toppmiljardärer är medlemmar i ”kommunistpartiet” KKP och ministrarna i regeringen, generalerna och partiledarna är rikare än i någon annan regering globalt. Lenins koncept ”Plutokrati och byråkrati” – de superrika och staten – har nått perfektion i Kina i form av statskapitalism. Men som i alla kapitalistiska samhällen skapar detta inte på något sätt stabilitet, utan bygger upp motsättningar och förbereder nya kriser.

Ingen superimperialism

Lenin argumenterade starkt mot Karl Kautskys teori att imperialismen skulle gå samman i en union, ultraimperialism. Den teorin innebar att krig och konflikter skulle ersättas av gemensam ekonomisk utsugning. Detta var ett argument mot marxismen, som definierar borgarklassen som nationella kapitalistklasser, som inte kan övervinna sina nationella intressen. Vidare gav teorin om superimperialismen illusioner om en fredlig utveckling. Det var Lassalles teori om borgarklassen som ”en grå massa”, istället för att förstå dess inre konflikter och splittringar, placerad på en global scen.

Lenin hävdade att det är ”betecknande för imperialismen att ett fåtal stormakter tävlar om hegemonin, dvs strävar efter att bemäktiga sig områden inte så mycket direkt för sig själva som för att försvaga motståndaren och undergräva hans hegemoni”. Modern imperialism innebar ”konkurrensen mellan flera imperialismen”.

USA-imperialismen var ledare för det kapitalistiska blocket efter andra världskriget, i ett kallt krig mot främst Sovjetunionen, men också Kina. De två sistnämnda var icke-kapitalistiska byråkratiskt planerade ekonomier som styrdes diktatoriskt av ”kommunistiska” partier som inte var faktiska partier, utan en del av statsapparaten. När stalinismen kollapsade i Sovjetunionen och kapitalismen återupprättades i Kina verkade USA-imperialismen bli den enda supermakten.

Emellertid kommer styrkeförhållandet mellan makterna att förändras över tid, främst baserat på ekonomisk styrka. Tillväxten av Kinas ekonomi i förhållande till USA och Asiens utveckling som det viktigaste området för ekonomisk tillväxt innebar en gradvis förändring

och utmaning. På sätt och vis blev det som den tyska kapitalismens utmaning mot britterna från 1870-talet och framåt. På viktiga produktionsområden som stål gick Tyskland från hälften av den brittiska produktionen till att producera dubbelt så mycket.

Baserat på erfarenheterna från första världskriget frågade Lenin ”om det på kapitalismens grundval kunde finnas något annat medel än krig” för att lösa motsättningarna. Idag, trots att både USA och Kina är kapitalistiska, är det ett kallt krig. Det som håller tillbaka från ett hett krig är förekomsten av kärnvapen som kan förstöra hela världen. Lika viktigt är oppositionen mot krig från en stor majoritet av befolkningen.

Militära incidenter och krig genom ombud som i Syrien är möjliga, men ett fullskaligt krig mellan USA och Kina ligger för närvarande inte på bordet. Det kalla kriget kommer att fortsätta, och i motsats till många förutsägelser kommer de härskande klasserna på båda sidor sannolikt att tappa mark som ett resultat. Inledande stöd för nationalism kommer att motverkas av kostnaden för konflikten och allvarliga interna politiska, ekonomiska, miljömässiga och sociala kriser i båda länderna och deras block.

Dela upp världen

I sin definition av imperialism betonar Lenin utvecklingen av monopol och finanskapitalets roll, kopplad till globalisering: export av kapital, utvecklingen av multinationella och transnationella företag, och världens ”territoriella uppdelning mellan de kapitalistiska stormakterna”. På några decennier i slutet av 1800-talet delade de viktigaste imperialistiska makterna upp världen. Lenin beskriver ”två, tre i världen dominerande, till tänderna beväpnade rövare”.

Detta var ett resultat av ett ”enormt ’kapitalöverskott’... i de avancerade länderna”. Det tvingades på kapitalisterna som ett resultat av koncentration av kapital och monopol. Det ledde till jakten världen runt på resurser och marknader, efter vinst och makt, ”jordpriset relativt lågt, arbetslönen låg och råvarorna billiga”. Det var också en kamp för ”inflytelsesfärer”.

På 1800-talet var det brittiska imperiet den ledande producenten på den globala marknaden. Dess tekniska överlägsenhet när det gäller att producera textil, maskiner med mera innebar förstörelse för lokal småskalig produktion i andra länder, till exempel i Latinamerika.

Även om Lenin beskrev processen som en slutlig uppdelning av världen betonade han också att ”nyuppdelningar är möjliga och oundvikliga”. Detta har naturligtvis bevisats om och om igen sedan dess, inte minst i de två imperialistiska världskrigen. 1900-talet såg också USA-imperialismen bli den dominerande imperialistiska makten och pressade andra imperialistiska stater in i baksätet.

Under en relativt lång period accepterade USA-imperialismen Kinas ekonomiska tillväxt, eftersom de styrande i Peking verkade beredda att fortsätta som ett slags underleverantör. Men sedan Xi Jinping kom till makten, med den kinesiska ekonomin på väg att bli den största i världen, har flera processer förändrat balansen mellan de två makterna. Den kinesiska statskapitalistiska modellen såg mindre skadad ut efter den globala krisen 2008-09 och regimen tog några djärva steg. ”Made in China 2025” var inriktat på kinesiskt ledarskap inom teknikområden och minskat beroende av väst och USA.

Belt and Road Initiative (BRI) är ett gigantiskt nätverk av avtal mellan Kina och regeringar i runt 100 länder på alla kontinenter. Lanseringen innebar att Kina följde den allmänna lagen om kapital som växte utöver nationella gränser. BRI:s vägar, järnvägar, hamnar, flygplatser, pipelines etc kommer att koppla de deltagande staterna till den kinesiska ekonomin via lån och skulder. BRI ger Kina tillgång till handel, infrastruktur, energikällor och mark. BRI

kommer att öka användningen av kinesisk teknik. Kinas årliga utländska direktinvesteringar fyrdubblades från 2009 till 2016 och nådde nära 200 miljarder dollar. Totalt var utflödet av utländska direktinvesteringar från Kina 2005-2020 2,095 miljarder dollar. En tredjedel var investeringar i energiresurser.

De enorma infrastrukturprojekten, däribland Belt and Road Initiative, är inte av välvilja utan för ökade vinster, råvaror och inflytande för den kinesiska imperialismen (Foto: Baycrest / Wikimedia Commons).

Järnvägar

I *Imperialismen* skrev Lenin:

”Byggandet av järnvägar förefaller att vara ett enkelt, naturligt, demokratiskt, kulturellt och civilisatoriskt företag. Så ter det sig för de borgerliga professorerna, vilka betalas för att försköna det kapitalistiska slaveriet, och för de småborgerliga filistrarna. I verkligheten har de kapitalismens trådar, vilka med tusentals nät förbinder dessa företag med privatäganderätten till produktionsmedlen i allmänhet, förvandlat järnvägsbygge till ett medel att undertrycka en miljard människor (i kolonierna och halvkolonierna), dvs över hälften av jordens befolkning i de avhängiga länderna samt kapitalets löneslavar i de ’civiliserade’ länderna.”

”200,000 kilometer nya järnvägslinjer i kolonierna och andra länder i Asien och Amerika – detta betyder nya kapitalplaceringar på över 40 miljarder mark under särskilt gynnsamma förhållanden, med särskilda garantier för räntabiliteten, med inbringande beställningar för stålverken osv.”

34 länder har tecknat kontrakt med kinesiska företag för byggande av nya järnvägar under de senaste tio åren. De inkluderar Kina-Laos, Addis Abeba-Djibouti, Mombasa-Nairobi, Lagos-Ibadan och många andra spektakulära järnvägar. De byggs av de viktigaste kinesiska järnvägsbyggföretagen, finansierade med lån från Kina och använder också ett stort antal kinesiska arbetare och tekniker. Totalt undertecknades järnvägsprojekt till ett värde av 61,6 miljarder dollar mellan regeringar och kinesiska företag 2013-2019.

Infrastrukturprojekt är inte välgörenhet, utan byggs för transport av både import och export, vilket ger tillgång till olja, mineral och andra naturresurser samt bygger en politisk länk mellan KKP-regimen i Kina och regeringar runt om i världen.

Skulder

Redan 1916 påpekade Lenin också att finanskapital tog ett starkt grepp om länder i nöd. ”Ett flertal främmande stater, från Spanien till balkanländerna, från Ryssland till Argentina, Brasilien och Kina, framträder öppet eller hemligt på de stora penningmarknaderna med sina lånekrav.”

Dessutom visade han hur lånen var kopplade till återköpskrav: ”Den vanligaste företeelsen är följande: som villkor för ett lån uppställs kravet, att en viss del av lånet nedlägges i inköp av produkter från det kreditbeviljande landet, framför allt rustningsmaterial, fartyg osv.”

På 2000-talet blev Kina den huvudsakliga fordringsägaren och exportören av kapital. En studie av ekonomerna Sebastian Horn, Carmen M Reinhart och Christoph Trebesch (Harvard Business Review, februari 2020) fann att ”den kinesiska staten och dess dotterbolag har lånat ut cirka 1 500 miljarder dollar i direktlån och handelskrediter till mer än 150 länder. Detta har gjort Kina till världens största officiella fordringsägare – och överträffar traditionella, officiella långgivare som Världsbanken, IMF eller alla OECD-regeringar tillsammans.”

De flesta lånen är kopplade till investeringar i infrastruktur och naturresurser från kinesiska företag. Resultatet är att låntagarländerna blir extremt beroende av Kina. De flesta lånen är baserade på kommersiella villkor; endast mindre än fem procent av alla lån är räntefria. ”För de 50 främsta låntagande utvecklingsländerna uppskattar vi att de genomsnittliga skulderna till Kina har ökat från mindre än 1 procent av skuldländernas BNP 2005 till mer än 15 procent 2017. Ett dussin av dessa länder är skyldiga minst 20 procent av sin nominella BNP till Kina (Djibouti, Tonga, Maldiverna, Republiken Kongo, Kirgizistan, Kambodja, Niger, Laos, Zambia, Samoa, Vanuatu och Mongoliet).”

Undersökningen av Kinas utlåning fram till 2017 understryker dess stora del av finanskapitalet.

”När man lägger till portföljskulder (inklusive 1 000 miljarder dollar av USA:s statskuld som köpts av Kinas centralbank) och handelskrediter (för att köpa varor och tjänster) överstiger den kinesiska regeringens sammanlagda fordringar till resten av världen totalt 5,000 miljarder dollar. Med andra ord, länder världen över var skyldiga mer än 6 procent av världens BNP i skuld till Kina fram till 2017.”

I november 2020 blev Zambia det första landet under pandemin som ställde sina betalningar av skulderna. Av landets skulder på 11,2 miljarder dollar är tre miljarder till Kina, men den verkliga skulden till Kina är betydligt större. Den kinesiska regimen har varit särskilt intresserad av Zambia som är Afrikas näst största kopparproducent.

Under pandemin har Peking också lovat lån för att täcka köp av kinesiskt vaccin, till exempel 500 miljoner dollar till Sri Lanka.

De kinesiska lånen och banden till regeringar och presidenter är inte till för att förbättra livet för de fattiga massornas liv i dessa länder. Tvärtom tar skulderna en ökande andel av de

offentliga utgifterna, arbetsförhållandena försämras med ökad exploatering och fattigdomen ökar som nu i Zambia. Många regimer inom Belt and Road Initiative är auktoritära och attackerar ständigt demokratiska rättigheter.

Den kinesiska regimen och dess system är en integrerad del av det globala kapitalistiska systemet.

Del 2:

"Tankies", "vänster"-anhängare av den kinesiska regimen, menar att trots att kapitalismen återupprättats i både Ryssland och Kina finns det något "progressivt" i dessa regimer (Foto: Public Domain).

Samtidigt som den imperialistiska konflikten mellan USA och Kina har skärpts under de senaste åren har vissa inom vänstern globalt intagit en allt mer okritisk inställning till Kinas så kallade kommunistiska KKP-regim och förnekat dess förtryck inom landet samt imperialistiska exploatering av länderna som ingår i Belt and Road Initiative (BRI, Ett bälte, en väg).

De flesta ekonomiska fakta i den första artikeln ifrågasätts troligast inte av "vänster"-anhängare av den kinesiska regimen. Men de försvarar den kinesiska regimens de facto imperialistiska handlingar med att de antingen tvingats på den eller hävdar att dessa handlingar gynnar vanliga människor i de berörda länderna.

Dessa kommentatorer, vanligtvis från en stalinistisk eller maoistisk politisk bakgrund, är också kända som "tankies", efter att ha stött de stridsvagnar (tanks) som användes mot arbetare i bland annat Ungern 1956 och Peking 1989. Trots att kapitalismen återupprättats i både Ryssland och Kina menar tankies att det idag finns något "progressivt" i dessa regimer.

KKP:s försvarare hade det svårt när kinesiska ledare tycktes komma överens med USA:s presidenter och utländska multinationella företag. Xi Jinping fick en stående ovation när han talade i Australiens parlament 2014. Ett år senare talade den dåvarande brittiska premiärministern David Cameron om den ”gyllene eran” av förbindelser mellan Storbritannien och Kina.

2015 åkte Xi Jinping med drottning Elizabeth i en hästvagn och beskrev landets högerstyre som Kinas ”bästa vän i väst”, medan George Osborne, den brittiska finansministern, ledde en handelsdelegation till Xinjiang och berömdes av Kinas statskontrollerade media för att han bara talade om affärsmöjligheter och inte sa något om förtrycket av uigurer eller andra minoriteter.

Och så sent som i början av 2020 hävdade Donald Trump att Xi var en nära vän. Inget av detta kan förklaras av tankies, som nu hävdar att Peking är i frontlinjen i kampen mot USA-imperialismen.

Medan kapitalistiska politiker och ekonomer har välkomnats till Kina har socialister och alla som försöker stödja kämpande arbetare och ungdomar arresterats eller deporterats. Detta beror på att verkliga socialister och marxister, i samma tradition som Marx, Luxemburg och Lenin, står upp emot alla kapitalistiska regeringar och imperialistiska makter.

I sin bok *Imperialismen* gjorde Lenin en viktig poäng av att betona att även Tsarrysland var en imperialistisk makt under utveckling, även om Storbritannien, Frankrike, USA och Tyskland var mer utvecklade. I sitt förord från 1920 framhåller Lenin Rysslands förtryck av ”Finland, Polen, Kurland, Ukraina, Chiva, Bochara [två städer i nuvarande Uzbekistan], Estland och andra regioner som befolkas av icke-stora ryssar” samt förklarar att han i skrivandet av boken 1916 hade använt exempel på japansk imperialism istället för Ryssland för att undvika tsaristisk censur.

Idag hävdar tankies och KKP-apologeter att de som utvisas eller arresteras, och de som stöder dem, inte har alla fakta. Det är i sig ett erkännande av diktaturens roll och dess metoder för att undertrycka sanningen. De hävdar också att socialister inte kan använda liberala, borgerliga eller public service-medier som källor. Men att stämpla alla rapporter i vanliga kapitalistiska medier som CIA-propaganda är ofta det enda argumentet från KKP-anhängare. Så vad är den marxistiska traditionen? Karl Marx tvekade inte att citera borgerliga tidningar, till exempel konservativ brittisk press som rapporterade om kontrarevolutionens förtryck efter Pariskommunens nederlag. Marx var i tio år korrespondent för New Yorks största tidning, Tribune, som var knuten till det republikanska partiet. Marxister har inga illusioner om de kapitalistiska medias opartiskhet och likaså Kinas regimstyrda medier; det handlar om att kritiskt studera fakta och källor.

Tankies diskuterar och kritiserar citatens härkomst, medan den verkliga diskussionen gäller deras stöd till stalinistiska, maoistiska och idag statskapitalistiska regimer.

Det enorma nätverket av koncentrationsläger, försvinnanden, tortyr, våldtäkter och mer i Xinjiang, riktat mot uigurer och mestadels muslimsk befolkning, är inte påhitt, utan den hårda verkligheten.

Det ökade förtrycket av uigurer utvecklades parallellt med Kinas kapitalistiska återinförande och kinesisk imperialism. Xinjiangs naturresurser och strategiska läge, nyckelkomponenter i Xi Jinpings BRI, i kombination med rädsla för motstånd från den icke-hankinesiska befolkningen ledde till att förtrycket av Xinjiang/östra Turkestan skärptes.

Fram till 1950-talet utgjorde den hankinesiska befolkningen i Xinjiang mindre än fem procent. Detta förändrades med kapitalistisk restaurering och exploatering under 1990-talet,

och miljoner han-migranter anlände. Idag är uigurerna, cirka 12 miljoner människor, mindre än hälften av befolkningen i Xinjiang, medan hankineserna är över 40 procent.

KKP-regimen i Xinjiang betyder ”implementering av ett pass-system, bygget av interneringsläger, infrastruktur med ett polis-kontrollsystem [som] kopierade försöken i apartheids Sydafrika och Israel att systematiskt kontrollera oönskade minoriteter”, skriver akademikern Darren Byler, som bodde två år i Ürümqi och har fortsatt att studera Xinjiang.

En annan vändpunkt kom med det krig mot terrorn som USA:s president George W Bush inledde efter 11 september 2001. KKP-regimen tog snabbt till sig västs retorik och stämplade uigurer kollektivt som misstänkta terrorister.

I ett svar till den amerikanska vänstertidskriften Monthly Review, som i en artikel hävdade att de som rapporterade om läger och förtryck i Xinjiang stödde USA-imperialismen, skrev Byler och 35 andra akademiker att Kinas politik var ”en avsiktlig appropriering av Västs åtgärder mot terrorism”, och att båda bör fördömas liksom islamofobin i både USA och Kina.

I svaret pekade de också på att Pekings politik fanns rotad i kapitalismen: ”Länken här mellan kapitalistisk expansion och förtryck av inhemska samhällen är något vänstern länge varit bekant med. Att misslyckas med att känna igen och kritisera denna dynamik i detta fall är en form av avsiktlig blindhet.”

En viktig vändpunkt i Xinjians moderna historia var upploppen i juli 2009. Dessa utlöstes av rasistiska mord på två uiguriska migrantarbetare vid en fabrik i Guangdong-provinsen. Några dagar senare sköt beväpnad polis mot en ursprungligen fredlig demonstration med uiguriska ungdomar i Ürümqi, som marscherade bakom Kinas flagga och krävde en utredning om Guangdong-morden.

Orsaken till upploppen var ökat förtryck och diskriminering, som att kinesiska språket ersatte uiguriska som det enda språket i skolorna, markkonfiskering av uiguriskt land och regler om religiös praxis och klädsel.

Som svar på några desperata terrorattacker förklarade den kinesiska staten i maj 2014 ”Folkets krig mot terror”, riktat till uigurer som en grupp. Socialister har alltid motsatt sig terrordåd som en bankrutt metod som alltid leder till ännu mer förtryck och inte främjar kampen.

Ett internt passsystem tvingade 300,000 uigurer att lämna Ürümqi och begränsade resande med polisens kontrollstationer. Lägersystemet infördes. År 2017 hade Xinjiang blivit en fullständig polisstat.

”I början av 2017 hade staten rekryterat nästan 90,000 nya poliser och ökat den offentliga säkerhetsbudgeten för Xinjiang med mer än 356 procent till cirka 9,2 miljarder dollar”, rapporterar Byler.

Ett system för kontroll av alla uigurers telefoner och datorer infördes tillsammans med avancerad övervakning. ”Två Hangzhou-baserade teknikföretag ensam, Dahua och Hikvision, tilldelades mer än 1,2 miljarder dollar i kontrakt för att bygga ut säkerhetsinfrastrukturen i uigurerernas hemland”. Denna säkerhetsteknik har blivit kinesiska exportprodukter till auktoritära regimer.

Under samma period ökade produktionen av olja och naturgas till mer än hälften av Xinjians BNP. Storskaligt industriellt jordbruk, främst bomull och tomater, utvecklades också. Detta är inte en ”etnisk konflikt”, utan en ensidig attack från staten. På detta sätt kännetecknas Xinjiang av både ett rasistiskt apartheidsystem mot uigurerna och den koloniala ekonomiska exploateringen. Uigurer diskrimineras gentemot hankinesiska bosättare vad gäller

bostäder, jobb och löner. Stora infrastrukturprojekt byggs för att säkerställa framtida vinster och skärpa Pekings kontroll.

Det finns otaliga ögonvittnen till våldtäkter och tortyr, liksom barn som tas från sina familjer. Med cirka en miljon uigurer deporterade till läger känner alla någon som har gripits. Målet har varit att bryta ned uigurerna mentalt och tvinga fram extremt förödmjukande ritualer för att bevisa lojalitet mot KKP och högsta ledaren Xi Jinping.

KKP-politikens rasistiska, anti-uiguriska karaktär visas tydligast i deras program för födelsekontroll, inklusive tvång – med hot om förlust av ekonomiska och juridiska rättigheter och värre – mot uiguriska kvinnor att acceptera insättning av en kopparspiral för att förhindra graviditet.

Trots förnekande av sådana handlingar visar även den officiella China Statistical Yearbook och Xinjiang Statistical Yearbook hur födelsetalen i Xinjiang halverades på två år, inklusive den hankinesiska befolkningen. I de två största uiguriska regionerna sjönk födelsetalen med 84 procent mellan 2015 och 2018.

Lägersystemet är strukturerat på olika nivåer av fängelsestandard, från propaganda-”utbildning” mot uiguriskt språk och kultur, tvångsarbete i fabriker, till våld, sterilisering av kvinnor och tortyr.

KKP-staten förnekar inte längre lägrens existens, men hävdar att de är för ”omskolning”, ”yrkesutbildning” och för att främja ”reproduktiv hälsa” för kvinnor. De avvisar all kritik av lägren som en kampanj från USA-imperialismen, men erbjuder aldrig någon trovärdig rapportör tillgång till lägren.

Att USA-imperialismen nu kritiserar behandlingen av uigurer är ren maktpolitik och hyckleri. Förtrycket av uigurer är långt ifrån nytt. År 2002 grep USA i samarbete med Kina 22 uiguriska män i Afghanistan och Pakistan och förde dem till det ökända amerikanska tortyrläget i Guantanamo Bay. Ingen av dem identifierades som jihadister eller kopplades till al-Qaida, men de tre sista släpptes inte förrän 2013.

Trumps reseförbud mot muslimer 2017 uppskattades också mycket av KKP-ledarna.

När de 48 största amerikanska företagen i Kina ombads att kommentera politiken mot uigurer svarade endast sex av dem och endast ett uttryckte begränsad kritik. Det är uppenbart att USA-imperialismen vill använda lägren och behandlingen av uigurer i sitt kalla krig med Kina, men är inte på något sätt en allierad i de förtrycktas kamp.

Taiwan är en hotspot i det kalla kriget mellan Kina och USA. Det är också ett de facto land och stat med över 23 miljoner invånare.

När Chiang Kai-shek och hans Kuomintang (KMT) flydde till Formosa (Taiwan) efter den kinesiska revolutionens seger 1949, gav KMT ön namnet Republiken Kina med målet att så småningom återförenas med fastlands-Kina. Inriktningen på ”ett land” har sedan dess upprätthållits både av KKP-regimen i Peking och av Chiang Kai-sheks efterträdare i KMT. I Taiwan har kapitalisterna och KMT under årtionden underordnat sig KKP-regimen på fastlandet på grund av det starka bandet till Kinas ekonomi. Till och med de taiwanesiska nationalistiska politikerna från Democratic Progressive Party (DPP), som nu sitter i regeringen, har avstått från att på allvar utmana Peking.

Detta har också varit USA-regeringarnas ställning sedan 1970-talet, när Nixon och efterföljande presidenter formellt erkände ”Folkrepubliken” istället för ”Republiken”. Profiter och handel prioriterades. Militärt höll emellertid USA-imperialismen en tät allians med Taiwan på grund av dess strategiska läge och som en påtryckning på regimen i Peking.

I verkligheten har Taiwan utvecklats till en separat stat och ett separat land. Den gamla ”återföreningsidén” har förlorat de flesta av sina anhängare på ön. Detta är en anledning till KMT:s stora valförluster och att partiet nu tvingas ta avstånd från sin tidigare nära omfamning av KKP. Införandet av den nationella säkerhetslagen i Hongkong och avskaffandet av demokratiska rättigheter har slutligen raderat alla illusioner om ett ”ett land, två system”-arrangemang för Taiwans ”återförening”.

Idag stöder endast 12,5 procent i Taiwan en återförening medan 54 procent stöder formellt oberoende och 23,4 procent stöder status quo, det vill säga de facto oberoende.

På grund av sin hårda repressiva politik, särskilt i Hongkong, är den enda vägen som nu är öppen för KKP-diktaturen att fortsätta hävda sin linje – att Taiwan är en del av Kina – snarare än genom militära handlingar eller hot om det.

Under det senaste året har kinesiska flyg- och marinstyrkor genomfört ett ökat antal övningar runt Taiwan kombinerat med militaristiska politiska uttalanden. Detta har delvis varit Xi Jinpings försök att visa styrka, och delvis ett svar på USA-imperialismens skarpare profil i Östasien, som började under Obama och sedan trappades upp under Trump.

Detta har inkluderat nya vapenexportavtal, en mer frekvent militär närvaro och förra året publiceringen av den tidigare hemliga försvarspakten mellan USA och Taiwan. KKP:s försök att skrämja taiwaneserna till att stödja ett enande är dömt till misslyckande. Det enda resultatet blir ökat stöd för självständighet.

Marxister står för arbetarklassens och de förtryckta massornas enhet. Denna enhet kan endast uppnås med en korrekt hållning i den nationella frågan. Detta innebär att förstå arbetarnas stämning och medvetenhet.

Återigen visade Lenin och bolsjevikerna vägen och förklarade att oppositionen mot ”rätten till självbestämmande eller till avskiljande oundvikligen i praktiken innebär stöd för den dominerande nationens privilegier.” Att ses som anhängare av en förtryckarstat kommer att blockera alla försök att bygga arbetarklassens enhet.

Den ryska revolutionen 1917 befriade de förtryckta nationerna Finland, Ukraina och andra nationer, vilket de utländska imperialistiska makterna var emot.

På samma sätt betyder stöd för oberoende inte stöd för USA-imperialismen, och självständighet för Taiwan kommer aldrig att vinnas med hjälp av USA. Under imperialismens era har framgångsrika nationella befrielseörelser aldrig letts av borgerliga nationalister och naturligtvis ännu mindre av imperialism. I Taiwans fall kan oberoende bara uppnås som en masskamp mot kapitalisterna och etablerade politiska partier – och framför allt i kombination med arbetarklassens kamp på fastlands-Kina mot KKP-diktaturen och den kinesiska kapitalismen. I ingen nationell konflikt kommer socialister att stödja de härskande klasserna på någondera sidan. I Taiwan betyder det inget stöd för USA, Kina eller de taiwanesiska kapitalistiska politiska partierna, DPP och KMT.

KKP-diktaturens papegojor, som inte ser att det bakom några röda flaggor och namnet ”kommunistpartiet” finns en brutal kapitalistisk och imperialistisk diktatur, brännmärker massrörelserna i Hongkong, särskilt 2019, som en USA-sponsrad färgrevolution. Fakta visar det motsatta. Den 4 oktober 2019, när massrörelsen i Hongkong hade pågått i fyra månader, rapporterade brittiska *Guardian*:

”Efter att Donald Trump enligt uppgift lovat att USA ska förbli tyst under handelsförhandlingarna har amerikanska tjänstemän förbjudits att stödja pro-demokratiska protester i Hongkong. Det löftet gav Trump till Xi Jinping i ett telefonsamtal i juni, enligt CNN. (...) Som ett resultat av ordern om munkavle fick den amerikanska generalkonsulen i Hongkong,

Kurt Tong, beskedet att ställa in det möte som planerats med en amerikansk tankesmedja och där han skulle tala om protesterna i territoriet...”

Donald Trump gav själv USA:s ståndpunkt: ”Någon sa att de någon gång kommer att vilja stoppa det. Men det är mellan Hongkong och det är mellan Kina, för Hongkong är en del av Kina. De måste ta itu med det själva. De behöver inte råd.” Samma artikel framhöll också att Trump inte ville kommentera Xinjiang och behandlingen av uigurer.

I sina memoarer hävdade John Bolton, Trumps före detta nationella säkerhetsrådgivare, att Trump sa till Xi Jinping att Xinjiang-fängeslägren var ”exakt rätt att göra”.

Xi Jinpings regim såg den massiva rörelsen i Hongkong som ett hot och fruktade att den kunde spridas till fastlandet. Nu trappas repressionen upp (Foto: Studio Incendo / Flickr CC).

USA-imperialismen uppmuntrar eller stöder i allmänhet inte massrörelser. När det någonsin hänvisas till en rörelse som positiv är Washingtons fokus på möjliga tillförlitliga ledare som kan bli allierade och på hur man kan stoppa protesterna.

När rörelsen exploderade i Hongkong 2019, med demonstrationer med både en och två miljoner deltagare, uttryckte den ilska, frustration och rädsla för att löften om demokratiska reformer ersattes med nya begränsningar av demokratiska rättigheter. Demokratiska rättigheter sågs korrekt som de medel som behövdes för att förbättra vanliga människors liv i ett samhälle med extrem ojämlikhet och nästan inget välfärdssystem.

Den enorma rörelsen utlöstes av en impopulär lagändring, men blev snart en uppmaning till den Peking-lojala lokala regeringen att avgå och krav på val med en person, en röst. Löften om att dra tillbaka lagändringen (om deporteringar till fastlands-Kina) hade ingen effekt. Det var en rörelse som överraskade alla etablerade krafter och partier. Pandemokraterna, som betraktades av massorna som ett misslyckat ledarskap i kampen för demokratiska rättigheter, spelade nästan ingen roll. Den verkliga ledningen föll på oorganiserade ungdomar.

Xi Jinpings regim såg rörelsen som ett hot och fruktade att den kunde spridas till fastlandet. När rörelsen var på sin topp höll emellertid Peking tillbaka från att ingripa med sina egna statliga styrkor. Men det var alltid tydligt att KKP skulle organisera hämnd om rörelsen inte segrade. Det var också viktigt för Xi, att visa världen, inklusive mer försonliga fraktioner inom KKP-staten, vem som styr Hongkong.

En seger för denna imponerande rörelse var endast möjlig om den hade spridits till Kina, och om arbetarklassen genom generalstrejker tagit ledningen. Annars skulle utmattning och förvirring, senare förstärkt av begränsningar under pandemin, förr eller senare utkräva sitt pris. Det var i dessa sena skeden som USA:s flaggor och uppmaningar till Trump att ingripa började visa sig i Hongkong.

USA-imperialismen blev också, i takt med det skärpta kalla kriget, mer kritisk mot Kinas Hongkong-politik. Detta var också kopplat till en önskan att behålla Hongkong som det viktigaste affärs- och finanscentret i regionen. Godtyckliga sanktioner mot enskilda ledare i Hongkong och några få KKP-tjänstemän är inte samma sak som att verkligen stödja kraven från massorna i Hongkong.

KKP-diktaturen håller nu på att införa fastlandsförhållanden i Hongkong, förbjuda demokratiska rättigheter, öka övervakningen och repressionens styrkor, fängsla oppositionspolitiker och fackföreningsledare och använda detta för att sprida terror. Peking vet att regimen saknar social bas i Hongkong.

I lokalvalet i november 2019 led KKP:s anhängare historiska förluster. Nya åtgärder, inklusive en fullständig omarbetning av Hongkongs politiska system, är avsedda att förhindra att något liknande händer igen.

Det finns inget progressivt eller antikapitalistiskt i KKP:s handlingar i Hongkong. De flesta av områdets miljardärer stöder Peking, liksom storbankerna. HSBC, formellt Europas största bank men nu i färd med att flytta tillbaka sitt huvudkontor från London till Hongkong, förklarade sitt offentliga stöd för den nationella säkerhetslagen. Så gjorde även en annan brittisk bank, Standard Chartered: ”Vi tror att den nationella säkerhetslagen kan hjälpa till att upprätthålla den långsiktiga ekonomiska och sociala stabiliteten i Hongkong.”

Inte bara tankies, utan också vissa andra inom vänstern, är rädda för jämförelser mellan USA:s och Kinas imperialism, eller mellan KKP:s metoder och fascistiska och militär-diktaturer. Det finns ingen anledning för socialister att rangordna olika imperialistiska makters våld.

Under första världskriget betonade Lenin och bolsjevikerna motstånd mot alla imperialistiska makter, medan majoriteten av de socialdemokratiska partiledarna i Europa stödde sin ”egen” stat och hävdade att den var mer ”demokratisk” eller att den andra sidan var ”angriparen”. Att motsätta sig all imperialism betyder dock inte att alla är samma. Där kamp från arbetare och fattiga har tvingat fram demokratiska reformer är möjligheten att organisera ytterligare kamp uppenbarligen så mycket bättre.

Den kapitalistiska demokratin har allvarliga begränsningar, med den verkliga makten i kapitalisternas händer, men den erbjuder möjligheten att organisera sig i fackföreningar och partier, att tala och skriva (och lägga ut på internet), att strejka och organisera demonstrationer.

Dessa rättigheter är begränsade under kapitalismen och måste ständigt kämpas för, mot förnyade försök från etablissemangen att ta tillbaka tidigare segrar, mot antifackliga aktioner, reaktionär propaganda och repressiva lagar.

På 1930-talet jämförde Leo Trotskij Stalins metoder med Hitlers och skrev att Stalin lärde sig av den senare. I en kommentar till pakten i början av andra världskriget påminde Trotskij sina läsare om att han under en period varnat för att ”Stalin söker en uppgörelse med Hitler”. Trotskij tog upp dessa likheter trots de olika sociala grunderna, då Sovjetunionen var en degenererad arbetarstat (kapitalismen var avskaffad, men den planerade ekonomin och landet styrdes av en byråkratisk diktatur) och Tyskland en fascistisk kapitalistisk diktatur. Fascismen hade vuxit till en massrörelse som användes för att krossa alla arbetarklass- och demokratiska organisationer i Italien och Tyskland. Strax efter maktövertagandet ersattes fascismens massrörelsekaraktär av en våldsam statsapparat.

Brutala militära diktatorer som exempelvis Pinochet i Chile har använt fascistiska metoder för att krossa arbetarnas organisationer – kommunistiska och socialistiska partier, fackföreningar etc. Idag använder KKP samma brutala repressiva metoder mot arbetare i kamp och andra uttryck för opposition i Kina. I Xinjiang kombinerar den statliga kampanjen mot uigurer brutala åtgärder för att utrota deras kultur, språk och religion med bosättarkolonialism. Detta är Kinas statskapitalistiska imperialism.